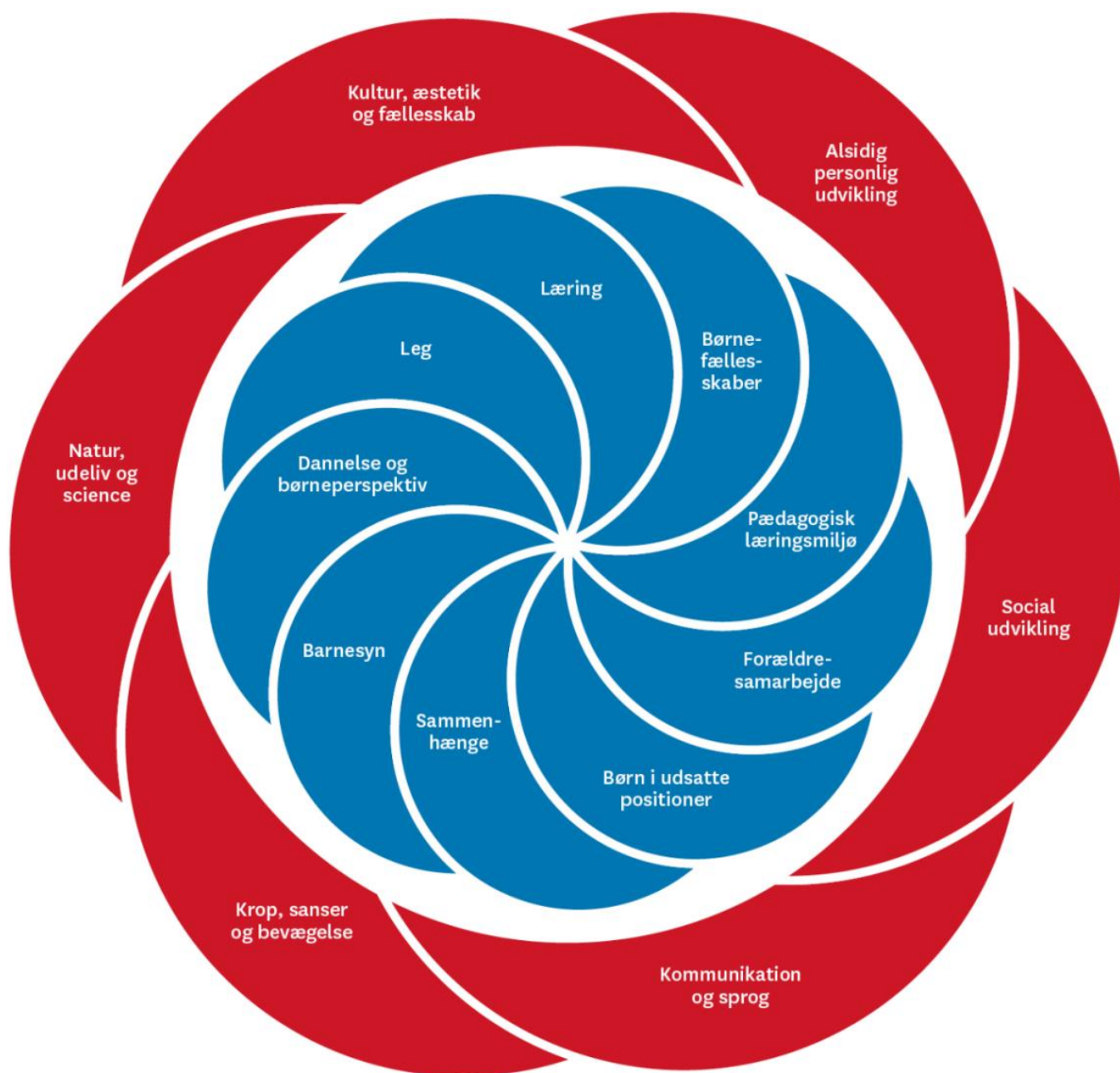

Pædagogisk Læreplan

for Børnehuset Hvidehøj

i Område Ganløse/Slagslunde.

Indledning.....	3
Vejledning til udarbejdelse af den pædagogiske læreplan	4
Praktiske oplysninger.....	5
Det pædagogiske grundlag	6
Barnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber	7
Pædagogisk læringsmiljø.....	9
Samarbejde med forældre om børns læring	10
Børn i udsatte positioner	11
Sammenhæng til børnehaveklassen (kun gældende for kommende skolestartere)	12
De seks læreplanstemaer og 12 læringsmål.....	14
Alsidig personlig udvikling	15
Social udvikling	18
Kommunikation og sprog.....	21
Krop, sanser og bevægelse.....	25
Natur, udeliv og science	29
Kultur, æstetik og fællesskab	34
Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan	39
Inddragelse af lokalsamfundet (udarbejdes områdevis).....	39
Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø (udarbejdes af den enkelte daginstitution)	40
Værktøjskasse	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.

Figur 1 Læreplansblomsten *Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold*. (Børne- og socialministeriet, 2018)

Egedal Kommunes skabelon for den pædagogiske læreplan er udarbejdet på baggrund af:

- *Bekendtgørelse af lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge, LBK nr. 176 af 25/02/2019*
- *Bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer, BEK nr 968 af 28/06/2018*
- *Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold (Børne- og socialministeriet, 2018)*
- *Skabelon til pædagogisk læreplan (Børne- og socialministeriet og Danmark Evalueringsinstitut, 2019)*

Indledning

Alle dagtilbud skal fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem trygge og pædagogiske læringsmiljøer, hvor legen er grundlæggende, og hvor der tages udgangspunkt i et børneperspektiv, efter dagtilbudslovens § 7.

Den pædagogiske læreplan udgør rammen for det pædagogiske arbejde, og den er et redskab til at skabe en fælles retning for det pædagogiske arbejde og samtidig sikre, at der arbejdes bevidst med pædagogik hele dagen i alle dagtilbud. Den pædagogiske læreplan er dynamisk og bruges til udvikling af pædagogisk praksis.

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i det pædagogiske grundlag, læreplanstemaerne og læringsmål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Det pædagogiske grundlag består af ni elementer:

- *Barnesyn*
- *Dannelse og børneperspektiv*
- *Leg*
- *Læring*
- *Børnefællesskaber*
- *Pædagogisk læringsmiljø*
- *Forældresamarbejde*
- *Børn i udsatte positioner*

- *Sammenhæng til børnehaveklassen*

Nogle elementer, eksempelvis barnesyn, skal altid være til stede, mens andre elementer, som eksempelvis sammenhæng til børnehaveklassen, kan være mere til stede i nogle sammenhæng end andre.

Der er seks læreplanstemaer:

1. Alsidig personlig udvikling
2. Social udvikling
3. Kommunikation og sprog
4. Krop sanser og bevægelse
5. Natur udeliv og science
6. Kultur, æstetik og fællesskab

Læreplanstemaerne afspejler den brede læringsforståelse, som er i dagtilbuddene.

Der er fastsat to læringsmål for hvert læreplanstema. Disse udtrykker sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring, samtidig med at der sættes en fælles retning for det pædagogiske arbejde.

Den pædagogiske læreplan indeholder pædagogiske refleksioner og retningsgivende eksempler på, hvordan dagtilbuddene arbejder med at fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Vejledning til udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Organiseringen af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Planlægning af det pædagogiske arbejde tager afsæt i dagtilbudslovens § 8-10. Alle daginstitutioner og dagplejen skal udarbejde en skriftlig pædagogisk læreplan for hele børnegruppen i alderen 0-2 år og for børnegruppen i alderen fra 3 år og frem til skolestart. Hvis børnene er organiseret i andre aldersgrupper, udarbejdes den pædagogiske læreplan på baggrund af denne organisering. Den pædagogiske læreplan skal evalueres mindst hvert andet år.

Udfyldelse af læreplansskabelonen

Denne pædagogiske læreplan er delt i to.

I første del beskrives det *pædagogiske grundlag*. Her beskrives med korte pædagogiske refleksioner, hvordan det enkelte dagtilbudsområde arbejder med det pædagogiske grundlag, og hvordan de enkelte elementer omsættes i området. Denne del af den pædagogiske læreplan udarbejdes i området.

Den anden del af den pædagogiske læreplan fokuserer på *de seks læreplanstemaer og de 12 læringsmål*, og den tager afsæt

i det pædagogiske grundlag. Det skal fremgå, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring, inden for og på tværs af de seks pædagogiske læreplanstemaer, og det skal fremgå, hvordan det understøtter læringsmålene. Til dette kan der eksempelvis anvendes praksisfortællinger som pædagogisk redskab. Anden del af den pædagogiske læreplan udarbejdes i den enkelte daginstitution.

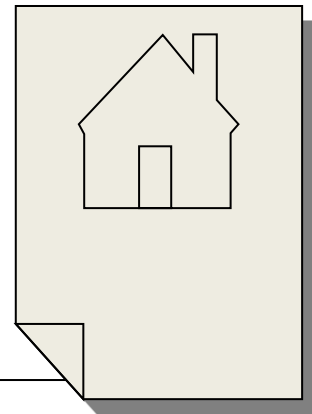
Herudover beskrives til sidst i den pædagogiske læreplan, hvordan der arbejdes med inddragelse af lokalsamfundet og børnemiljøet.

Nationale krav til den pædagogiske læreplan

Det gælder for både det pædagogiske grundlag og læreplanstemaerne samt de 12 læringsmål, at indholdet er nationalt fastsat og beskrevet i *Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold* (Børne- og Socialministeriet 2018) og i *Bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold og i seks læreplanstemaer* (2018).

Du kan finde relevante links i værktøjskassen på side 40.

Praktiske oplysninger

Kort beskrivelse af området og den enkelte daginstitution

- *Området Ganløse/Slagslunde*
- *Lillestræde 5, Ganløse, 3660 Stenløse*
- *Cirka 35 børnehavebørn og 24 vuggestuebørn.*
- *8 pædagoger, 3 pædagogmedhjælpere, 1 køkkendame og vores vikarer.*
- *Børnhuset Hvidehøj har frokostordning.*
- *Børnehusesets åbningstider: mandag til torsdag kl. 6.30-17.00*
Fredag kl.6.30-16.00
- *Læreplanen gælder for vuggestuebørn og børnehavebørn fra 0-6 år.*

Det pædagogiske grundlag

Det pædagogiske grundlag består af ni forskellige elementer, som danner grundlaget for, hvordan der arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle vores dagtilbud.

Først beskrives elementerne børnesyn, dannelse og børneperspektiv leg, læring og børnefællesskaber, dernæst beskrives det pædagogiske læringsmiljø og til sidst beskrives arbejdet med forældresamarbejde, børn i udsatte positioner og sammenhængen til børnehaveklassen.

Det pædagogiske grundlag beskrives områdevis.

Barnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Beskriv med korte pædagogiske refleksioner hvordan elementerne omsættes og kommer til udtryk i praksis. Elementerne kan beskrives samlet eller hver for sig.

I område Ganløse/Slagslunde skal hvert enkelt barn føle sig set, anerkendt og værdsat for den, de er. Vi har fokus på barnets styrker, ressourcer, og at barnet kan udvikle sig i eget tempo. Dette viser sig i vores relationer til barnet, hvor det er den voksnes ansvar at skabe en god relation til hvert barn. I praksis ses det, når den voksne er i tæt kontakt med barnet for at yde nærvær og omsorg, både psykisk og fysisk. Børn hos os, har krav på at møde glade og engagerede voksne.

Børnene i Ganløse/Slagslunde skal i deres dannelsesproces, eksempelvis guides i at kunne genkende, følelser hos sig selv og andre. Vi arbejder pædagogisk med børnenes sociale forståelse, og at børnene i fremtiden bliver en del af samfundet. Vi styrker bl.a. børnene i selvhjulpenhed, så børnene får en oplevelse af at kunne mestre / jeg kan selv. Det børn selv kan, skal de selv. Vi har desuden fokus på, at børnene får mulighed for at kunne navigerer i den digitale verden ved at bruge lyd, film, billeder og læringsapps som pædagogiske redskaber.

Legen er grundlæggende for læring, dannelse, personlig og social udvikling. Det er igennem leg, at barnets eget initiativ udvikles og støttes. Legen er lig med børns egen læring, og læring skabes gennem leg. Der er flere former for leg, den spontane, vokseninitieret og legen har værdi i sig selv. Legen er med til at udvikle børns sprog, lyde, sociale kompetencer og empati. Det er de voksnes ansvar, at skabe rum og mulighed for leg. Den voksne skal være opmærksom på, at alle børn er en del af fællesskabet og kan bruge legen som pædagogisk redskab til at sikre, at alle børn er en del af dette.

Læring for børnene forekommer hele dagen både i planlagte og spontane voksenstyret aktiviteter men også i dagligdagens rutine eksempelvis frokost samt i børnenes egne læringsrum ude og inde. Det er vigtigt med gode læringsmiljøer, der tydelig viser, hvilke lege det indikerer, man kan lege og som samtidig skal understøtte børnenes læring.

Den voksne har ansvaret for skabe rum og mulighed for, at børnenes egne lege kan udvikle sig. Den voksne skal være bevidst om at justere sig i forhold til børnenes læring og kan både gå foran, ved siden af eller bagved.

Alle børn har ret til at være en del af fællesskabet, og de voksne skaber rum for, at alle børn kan deltage. Vi skal skabe små fællesskaber i det store fællesskab og dermed skabe rum for venskaber på tværs af alder, køn og institutioner. Dette sker, når vi holder motionsdag og storgrupperne mødes på tværs i område Ganløse/Slagslunde.

Vi bruger Fri for mobberi som pædagogisk redskab for at lære børnene, hvordan vi agerer og omgås hinanden. Børnene øver sig i at indgå i Fællesskaber, der er med til at skabe og bevare traditioner og fælles kulturelle spilleregler såsom under måltiderne og i leg.

Vi taler om Bamsevenner som er et vigtigt element i "fri for Mobberi.

Pædagogisk læringsmiljø

Beskriv med korte pædagogiske refleksioner hvordan I hele dagen arbejder med at skabe et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Tag udgangspunkt i følgende situationer:

- leg
- planlagte vokseninitierede aktiviteter
- spontane aktiviteter
- børneinitierede aktiviteter
- daglige rutiner

Det pædagogiske læringsmiljø skal tage afsæt i det pædagogiske grundlags øvrige elementer.

I område Ganløse/Slagslunde lægges der vægt på at det pædagogiske læringsmiljø er til stede hele dagen. Dette sker via en voksenorden, så alle voksne er klar over hvilken rolle, de har i forhold til børns leg, de spontane og planlagte aktiviteter samt i de daglige rutiner eks. ble- og tøjskift.

Vi arbejder med relations dannelse mellem børn og voksne, hvor ICDP er et redskab til at øge kvaliteten af samspillet og relationen mellem børn og voksne. De voksne følger barnets initiativ og supplerer til en meningsskabende dialog, leg og hverdag. Læringsmiljøerne skal være dynamiske og bliver justeret efter børnegruppernes interesser. Børnene deles ind i små grupper, dette kan være i rutiner eksempelvis frokost men også i voksne styret aktiviteter.

Læringsmiljøerne skal indbyde til forskellige former for leg og de skal være overskuelige for børnene.

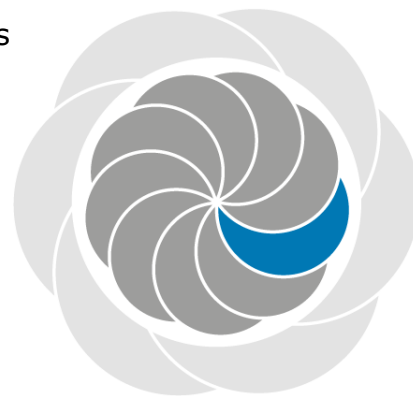

Vi arbejder med at inddrage børnene i at være aktive og deltagende i de daglige rutiner. Dette sker eksempelvis i garderoben, hvor børnene først får hjælp til at kunne mestre det at tage sit eget tøj på og siden hen at kunne selv. Den voksne skal give ro og plads til mulighed for læring og selvhjulpenhed.

De voksne skal motivere, guide børnene og give plads til deres initiativer i de daglige rutiner. Barnets bidrag til løsninger har værdi og giver dermed barnet en oplevelse af medbestemmelse.

Samarbejde med forældre om børns læring

Beskriv med korte pædagogiske refleksioner hvordan der samarbejdes med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring:

Vi lægger vægt på den daglige kontakt med forældrene, og vi synliggør og informerer forældre om barnets hverdag i det daglige møde og på Famly.

Vi har et opstartsmøde med forældre, inden barnet starter i institutionen, hvor der tales om barnets fødsel og tiden sammen med mor og far. Der forventningsafstemmes mellem forældre og institution. Der bliver afholdt et opfølgingsmøde efter ca. 3 måneders opstart.

Barnet er et fælles ansvar mellem forældre og institution. Vi er åbne over for forældres input og vil gerne bruge deres kompetencer.

Vi bruger trivselsskemaerne som et arbejdsredskab og til dialog med forældrene.

De udfyldes 2 gange årligt og forældrene inviteres til samtale efter behov dog minimum en gang om året.

Forældrene inddrages i planlægningen af engagementer og traditioner i institutionen, det kunne være sommerfester, motionsdag ect.

Forældre hjælper til på den fælles motionsdag.

Børn i udsatte positioner

Beskriv med korte pædagogiske refleksioner hvordan der skabes et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes:

Børn i udsatte positioner skal være en betydningsfuld del af børnefællesskabet, ligesom deres forældre er tilsvarende betydningsfulde i forældreskabet.

Der skal være fokus på barnets ressourcer og styrker. Pædagogen skal have en tæt kontakt/relation og et øget fokus på børn i udsatte positioner. At vi har øje for "stjernestunder", vi fortæller de gode fortællinger videre.

De voksne skal være inkluderende i deres relation, sprog og tilgang.

Der skal være en tydelig struktur omkring rutiner og dagligdagen for det enkelte barn. Vi arbejder i små grupper og med primære voksne. Vores dagligdag planlægges på baggrund af børn i udsatte positioner.

Vi samarbejder med forældre og fagpersoner i forvaltningen omkring børnene.

Vi arbejder med handleplaner, der laves i samarbejde med forældrene, hvor der beskrives, hvilke eller hvilken udfordring, barnet skal øve sig på med hjælp fra de voksne.

Sammenhæng til børnehaveklassen (kun gældende for kommende skolestartere)

Beskriv med korte pædagogiske refleksioner hvordan det pædagogiske læringsmiljø tilrettelægges for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen og mini SFO:

For at skabe sammenhæng mellem børnehave og SFO/Skole starter vi i september måned med, at storgrupperne på tværs af institutionerne i Ganløse/Slagslunde tager i skoven sammen. Børnene er inddelt i små grupper på tværs af husene. Børnene opbygger relationer på tværs og skal foreholde sig til nye voksne og det at kunne navigerer i store fællesskaber. Forløbet slutter i februar måned.

Vi holder fælles forældremøde med skolen, hvor det italesættes hvad der forventes af kommende skolebørn og deres forældre. Forældrene bliver introduceret til skolen og hvad de kan forvente.

I løbet af efteråret kommer der en SFO personale på besøg en formiddag i storgruppen. Storgruppens pædagog tager på besøg i skolen, dette for at få større indsigt i hinandens arbejdsområder.

En SFO-voksen holder samling i børnehaven.

I løbet af januar, februar og marts måned besøger vi hinanden i SFO og institution.

Vores projektpædagog kommer og laver et forløb, der handler om bogstaver, lyde, rim og remser.

Vi udfylder sammen med forældrene overgangspapirer og disse bliver overleveret til personalet i SFO og børnehaveklassen.

De seks læreplanstemaer og 12 læringsmål

Det skal fremgå, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring, inden for og på tværs af de seks pædagogiske læreplanstemaer:

1. Alsidig personlig udvikling
2. Social udvikling
3. Kommunikation og sprog
4. Krop, sanser og bevægelse
5. Natur, udeliv og science
6. Kultur, æstetik og fællesskab

Der er fastsat to pædagogiske mål for hvert læreplanstema. Målene udtrykker sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Denne del udarbejdes af den enkelte daginstitution.

Alsidig personlig udvikling

Pædagogiske mål for temaet:

1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn, social og kulturel baggrund.

2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter det pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

- Beskriv hvordan temaet alsidig personlig udvikling omsættes og kommer til udtryk i praksis.
- Beskriv hvordan temaet alsidig personlig udvikling ses i samspil med de øvrige temaer.
- Beskriv hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter de to mål for alsidig personlig udvikling.

Vuggestue:

Den alsidige personlige udvikling kommer til udtryk i vores relationsarbejde, hvor samspillet mellem børn og voksne er i fokus. Det er vigtigt som den voksne, at anerkende at børn er forskellige og derved har forskellige behov. Hos børnene er det vigtigt at der er fuld opmærksomhed og nærvær fra de voksne, for at de lærer at udtrykke sig selv og deres følelser. Vi har i hverdagens rutiner stor fokus på selvhjulpethed, som b.la. styrker børnenes personlige udvikling, selvtillid, selvværd og selvstændighed.

Når et barn oplever succesoplevelser, styrkes dets gåpåmod og evnen til at turde mere. Over for børnene er det betydningsfuldt både at være anerkendende, lyttende, imødekommende og dét at se dem når de søger hjælp.

Vi skal hjælpe børnene med at få øje på hinanden, for derved også at blive gode til at aflæse hinanden.

Vuggestuens praksisfortællinger.

Pige A sidder udenfor og spiser frokost. Efter frokost kommer pige A selv ned fra stolen og kommer ind på stuen til den voksne for at fortælle, at hun selv kunne komme ned fra stolen. Hun var meget glad, da hun ofte har haft svært ved det. Flere gange senere samme dag, siger hun når hun ser en stol "jeg kan selv".

Vi smager, rører, dufter og taler om vores mad.

Børnehaven:

Den alsidig personlige udvikling kommer til udtryk ved at vi arbejder med børnenes følelser, rummelighed og medansvar. Vi er nysgerrige og opmærksomme på barnets hensigter, og børnenes relationer til børn og voksne. Det bliver styrket ved at vi som udgangspunkt er nærværende og omsorgsfulde.

Vi skal skabe miljøer der styrker børnefællesskaber og deltagelsesmuligheder, og dette gør vi ved at vise rummelighed, ansvarsfølelse og deltagelsesmuligheder for derigennem at styrke børnenes gåpåmod og engagement i deres hverdag.

Børnene skal føle sig anerkendt, og kunne vise hensyn til hinanden. Dette arbejder vi med, ved at skabe børnedemokrati og medbestemmelse. Vi skal som voksne være rollemodeller og være med til at skabe god stemning i hverdagen, ved at vise overskud, sætte ord på børnenes følelser, være lyttende og opmærksomme på hensigterne i barnets færden. Vi skal igennem de daglige rutiner styrke børnenes deltagelse, sætte ord på deres handlinger og derigennem styrke det børn selv kan, skal de selv.

Børnehavens praksisfortællinger.

Dreng A skælder ud på mig. Og dreng B må ikke være med i legen. Dreng A leger at de skal finde hans kasket. Dreng B bygger videre med deres puder, dreng A siger, "her er min seng". Dreng B kigger på og siger "du er ikke sur mere". Dreng A svarer "nej jeg var kun sur på den voksne, nu er jeg glad". Og han smiler over hele hovedet.

"Jeg fortæller mine venner
Om snegler"

Social udvikling

Pædagogiske mål for temaet:

1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.

2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter det pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

- Beskriv hvordan temaet social udvikling omsættes og kommer til udtryk i praksis.
- Beskriv hvordan temaet social udvikling ses i samspil med de øvrige temaer.
- Beskriv hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter de to mål for social udvikling.

Vuggestuen:

Den sociale udvikling kommer til udtryk ved fællesskaber og idet at læringsmiljøet understøtter børnenes opbygning af relationer til andre børn.

Vi inkluderer og hjælper børnene i legefællesskaber, ved at se deres forskelligheder, for at opnå gode rammer for børnenes sociale udvikling.

Vi husker os selv på at børnenes niveauer er forskellige, og ser forskellighederne som en ressource.

Vi understøtter børnenes leg og fællesskaber ved, at alle har deltagelsesmulighed, hvor de derigennem både ser og hører hinanden. Vi arbejder med at fremme børnenes empati ved bl.a. at vi arbejder med "fri for mobberi", og hjælper børnene med at sætte ord på hinandens hensigter.

Vi understøtter legen ved at have forskellige læringsmiljøer, for at tilgodese børn med særlig behov. Vi sikrer os at dele børnene op i små legegrupper/legemiljøer, så børnene skaber trygge relationer til hinanden.

Børn i udsatte positioner bidrager her også til legen, og gør plads i legen med egne kompetencer. Der veksler vi med at gå foran, ved siden af og bagved, for at understøtte børnenes deltagelsesmuligheder.

Vi har ansvar for at fremme børnenes gåpåmod, ved at være en aktiv rollemodel og have en positiv forventning til deres omverden.

Vuggestuens praksisfortællinger.

Pige A siger vi skal lege fangeleg, men pige B vil gerne lege gemmeleg. Vi leger gemmeleg børnene og den voksne gemmer sig. Den voksne gemmer sig bag et træ og børnene finder mig. Pige B siger "mig vil gemme... op i træet". Børnene synes det var fjollet og vi grinte.

Børnehaven:

Den sociale udvikling kommer til udtryk ved at vi imødekommer børnene med positive forventninger, der fremmer deres gåpåmod og positive forventninger til omverden.

Vi har fokus på at inkludere børnene og derigennem se forskellighederne for at støtte dem i legefællesskaber, for at de lærer at være lyttende, udvise empati og se forskelligheder hos de andre børn. Vi er nysgerrige på om de kan bede om hjælp, løse konflikter, både med og uden voksne.

Vi har fokus på at udvise empati og samhørighed ved at vi inddrager børnene i det daglige rutiner - eksempelvis skiftes de til at dække bord, vente på tur og hjælpe hinanden. Vi understøtter legens værdi for børn med særlig behov for derigennem lærer børn at forhandle, turtagning, gå på kompromis, sætte ord på sine ideer, føle sig noget værd og det at kunne sige fra.

Vi ser at legen har en stor betydning for børnenes hverdag, så her sikrer vi os, at børnene får adgang til børnefællesskaber og voksendeltagelse, hvor vi løbende veksler mellem at gå foran, ved siden af og bag ved børnene. Vi understøtter og er deltagende i deres legefællesskaber og ser de forskellige niveauer børnene er på.

Igennem de daglige rutiner udviser vi glæde og engagement, er opmærksomme på de sociale spilleregler, så børnene tør sige deres mening og får lyst til at samarbejde.

Vi præsenterer børnene for vores "fri for mobberi" kuffert, for derigennem at kunne få sat ord og tanker på, hvordan vi behandler hinanden og inkluderer hinanden i vores børnefællesskaber.

Vi sikrer os at børnene har venskaber og vi hjælper dem til nye relationer.

Børnene føler sig set og hørt i fællesskabet - eksempelvis ved fødselsdag, hvor vi fejrer hinanden enten i børnehaven eller hjemme. Ved måltidet i børnehuset er vi opmærksomme på hinanden, og rækker maden rundt til hinanden. Her er der plads til at børnene fortæller om deres oplevelser, og dét der rør sig i barnet.

Børnehavens praksisfortællinger.

En lille gruppe leger babyleg i sandkassen. Pige A leger baby og stikker af, de andre børn prøver at fange hende, pige A kommer hen til den voksne. Pige A siger til pige B at hun skal være baby nu. Pige b siger "nej, det er kun lilleemor der er baby". (lilleemor=lillebror).

Vi slapper af sammen med gode venner.

Kommunikation og sprog

Pædagogiske mål for temaet:

- 1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- 2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter det pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

- Beskriv hvordan temaet kommunikation og sprog omsættes og kommer til udtryk i praksis.
- Beskriv hvordan temaet kommunikation og sprog ses i samspil med de øvrige temaer.
- Beskriv hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter de to mål for kommunikation og sprog.

Vuggestuen:

Børns udvikling i sprog og kommunikation udvikles i relationer med det pædagogiske personale, forældre, og i fællesskaber. Vi understøtter børns udvikling i sprog og kommunikation og vi er nysgerrige på vores nonverbale, gestik og tone, stiller åbne spørgsmål og viser lyst til at kommunikere, samt vi justere efter børnenes kompetencer.

Dette gør vi ved at visualisere ting for børnene. Vi har fokus på at sætte ord på børns forskellige følelser og oplevelser. F.eks. ved plakater med ansigter(humør), årstider, bøger, bogstaver, tegne, male mm. Vi har fokus på at udvikle og understøtte sproget ved bl.a. ble skift, kropssprog(mimik), garderobe mm, vores indretning og valg af legetøj,

Vi har øjenkontakt, nærvær, opmærksomhed til barnet, da børn skal føle sig set og hørt. Kommunikation med børnene er vigtig, så de føler sig værdsat - vi mener, at børnene er ligeværdige samtalepartner.

Vi igangsætter emner for børnene for at fremme deres lyst til at kommunikere f.eks. "Hvad kan i se på bordet?". Vi differentiere børnenes alder, niveau og kompetencer.

Vi har fokus på at vi dagligt har et ansvar for at vejlede og udvikle børns sprog, så de kan indgå i fællesskaber og spontane lege. Det gør vi ved at sætte ord på lege, aktiviteter, børns hensigter.

Vi arbejder på at børnene i deres vuggestue tid får kendskab til bl.a. "Vi lærer sprog", hvor vi arbejder med forskellige materialer, bøger, plakater, sange mm. Til daglig har vi samlinger med børnene hvor vi synger og laver fagter sammen.

Vuggestuens praksisfortællinger.

En dag var vi på tur og besøgte en anden legeplads i byen. På vej derhen sang vi 'navne sange' som vi synger ofte. Pige A var ny på stuen og var på tur med os. Hun er en meget stille pige. På turen holdt hun sig lidt tilbage fra de andre børn og sagde næsten ikke noget. Da vi var færdige med at synge alle navnene, begyndte pige A at gentage sangen og sang navnene på de børn som var med på turen. Det var det øjeblik pige A begyndte at sige meget mere og åbnede sig mere op.

Vi øver opmærksomhed, ordforråd, begreber og leger med ord.

Børnehaven:

Vi arbejder med at understøtte de sproglige strategier, ved at vi er de sproglige rollemodeller. Dette gør vi ved, at vi sætter ord på det vi gør sammen med børn i de daglige rutiner og aktiviteter. Vi oplever børnene som ligeværdige samtalepartnere, der har noget at byde på.

Vi har fokus på at få børnene i tale, og vi har et lyttende ører til hvad de siger. Vores kommunikation er jævnbyrdig, så den fordeles mellem barn og voksne. Vi bruger sproget til en demokratisk proces, hvor vi lytter til hinanden og øver turtagning, så alle kan komme til orde. Vi er nysgerrige på vores gestik og tone, og har nærvær og viser glæde, så vi opnår lyst til kommunikation. Vi styrker børns sprog i dagligdagen, ved at vi sætter ord på det vi foretager os, med mange gentagelser og vi er opmærksomme på at barnet bliver forstået.

Vores opmærksomhed ligger i, at vi er med til at udvikle børns sprog. Dette gør vi ved at sætte ord på deres følelser, vi bruger vores kropssprog til at være imødekommende og lærer om tonen mellem hinanden. Vi læser bøger med principperne i dialogisk oplæsning. Til samlinger synger vi sange, øver rim/remser og vi udfordrer børnenes kompetencer ved f.eks. at arbejde med sprogkufferterne. Vi visualiserer med plakater med ansigts udtryk, årstids billeder, bøger og bogstaver.

Til daglig vejleder vi, understøtter og udvikler sproget. Vi igangsætter samtaler som f.eks. at tale om hvilken mad vi skal spise, i garderobe sætter vi ord på hvilken tøj og rækkefølge det skal på.

Vi sætter ord på og hjælper børnene med at fortælle om deres hensigter og vigtigheden af at blive forstået.

Alle børn får i deres børnehavetid kendskab til Halfdan Rasmussens ABC og Lydenbyen. Vi har et stillerum, med bøger, lyderbøger, plakater med alfabetet og vejkort over byen, der understøtter den sproglige fordybelse. Børn i udsatte positioner, understøttes de med sprog kuffert og i perioder med piktogrammer i børnehøjde og som visuelt læring bruger vi iPads.

Alle børn tilbydes sprogtest fra Rambøl, omkring 3 årsalderen. Dette giver os mulighed for at understøtte det enkelte barn sproglige udvikling mere målrettet.

Vi har et tæt samarbejde med logopæd hvor personale og forældre guides og vejledes.

Børnehavens praksisfortællinger:

Dreng (4 år) vil gerne læse bog og siger: "den med tænderne". Den voksne finder bogen "mormors gebis", drengen sætter sig med bogen og siger "er der en voksen der vil fortælle om bogstaverne."

Vi øver skriftsproget. Vi er i gang med at øve os i at skrive vores navne, som står på skufferne.

Vi holder af, at læse og tale om bøger både inde og ude.

Krop, sanser og bevægelse

Pædagogiske mål for temaet:

1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.

2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter det pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

- Beskriv hvordan temaet krop, sanser og bevægelse omsættes og kommer til udtryk i praksis.
- Beskriv hvordan temaet krop, sanser og bevægelse ses i samspil med de øvrige temaer.
- Beskriv hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter de to mål for krop, sanser og bevægelse.

Vuggestuen:

Vi understøtter børns fysiske udvikling, ved at invitere børnene til at udforske og eksperimenterer kroppen i ro og bevægelse.

Vi opfordrer børnene til at udfordre kroppen i hverdagen for at styrke deres grovmotorik ved at være selvhjulpne til bl.a. kravle op og ned af puslebord, trip-trap stole, tage selv tøj af og på, vende det rigtigt mm. Vi justerer os i forhold til børnenes niveau ved at rykke deres grænser med at turde. Vi giver børnene en tryghed og en lyst til at udfordre sig selv - evt. ved at de selv skal kravle op ad ribben, legestativet på legepladsen(rutsjebanen), kravle op og ned af gyngen mm. I uderummet, udfordrer vi børnenes fin – og grov motorik ved bl.a. gå på tur, op og ned af trapper, rører sand/mudder mm.

Vi har fokus på finmotorikken, hvor vi udfordrer og støtter børnene ved at de bl.a. maler (holde penslen), tegner (holde farven).

Ved frokostmåltidet udfordrer vi børnene ved at de rører, føler og smager på maden og får øvet deres færdigheder med at bruge kniv, gaffel, smører selv og rører maden mm.

Vi udfordrer og understøtter børnene i deres sanser, ved at de får lov at røre vådt/tørt, smager surt/sødt mm.

Vi understøtter børnenes motorik ved at anerkender børnenes kunnen, nysgerrighed, turde, at udfordre sig selv og sine sanser.

I vores dagligdag har vi fokus på at børnene møder forskellige deltagelsesmuligheder, og det gør vi ved at vi præsenterer forskellige musikgenre og har danselege f.eks. danse med fagter, og hører afslappende, støjende og højt musik, så børnene kan mærke deres egen krop i ro. Vi har fokus på at det foregår på børnenes eget tempo, så de føler sig trygge.

Vuggestuens Praksisfortællinger.

Kildetur:

To 2-årige piger sværmer lidt om ny pædagog.

Pædagog: "skal I have en kildetur?" - Pigerne kigger nysgerrigt.

Pædagog: "Så skal I lægge jer ned på gulvet og tage armene op - sådan her"

Pigerne lægger sig på gulvet, tager armene op får kildeture på skift - griner og hviner: "Miiiiin tur". De leger med en dukke - den skal også have en tur, siger de - men den hviner og skrider slet ikke. Den ene pige rejser sig op, peger på gulvet - og siger til pædagogen: "Din tur" - ha ha ha.

Cykle-leg:

Dreng (2 år) kaster sig ned på gulvet, og en ny pædagog kaster sig ned ved siden af. Får øjenkontakt. Pædagog: "skal vi cykle" - vi spræller med benene - kommunikerer nonverbalt - ser på hinanden - pædagog løfter ben over hovedet - dreng forsøger også, det er svært - de griner. De laver flere øvelser og giver liggende "High five" fordi de er så gode. Efter et stykke tid rejser pædagogen sig og taler med kollega i køkken. Dreng henter pædagogen, tager hende i hånd, fører hende tilbage og klapper på gulvet. Så tager de en omgang mere.

Vi tumler, oplever og udfordre motorikken.

Vi har bare tæer, så vi kan mærke de forskellige underlag.

Børnehaven:

Vores pædagogiske læringsmiljø understøtter børns lyst til at udforske og eksperimentere med deres kroppe og sanser. Vi skaber glæde ved at være aktive med vores kroppe, og det er vigtigt at det vi er rollemodeller og bruger vores kroppe i vores arbejde.

Vi understøtter børns fysiske udvikling, ved at børnene har mulighed for at erfare verden med deres kroppe og gennem deres kroppe, når vi leger på rampen eller går lange ture. Bevægelse stimulerer børns kognitive udvikling.

Vi sikrer os at vores læringsmiljøer udfordrer børnenes fin – og grov motorik, når vi arbejder med bl.a. "rend og hop", grov motoriske lege på legepladsen. Samtidig med vi har fokus på finmotorikken f.eks. klippe klistrer mm.

Vi skaber aktiviteter der understøtter børn til at være selvhjulpne, kunne mærke sin egen krop. Hvad kradser/er blødt, tøj efter temperatur og udvise bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet. Vi har fokus på at snakke om hvad kroppen består af, snakke om forskelligheder hvad vi kan bruge kroppen til.

Vi understøtter stimulering af vores sanser, ved at vi har fokus på at tilbyde oplevelser/læring der udfordrer børnenes sanser, både inde og ude i naturen, byen, legepladsen mm.

Vi skaber erfaringer med kropslige fornemmelser og følelser ved at vise glæde ved musik, bevægelse, tigertræning og fægteleg, for derigennem skabe kendskab og tryghed til kroppens reaktioner. Vi har øje for at se og anerkende børnene der hvor de er, og er med til at udvikle og udfordre barnet til næste udviklingstrin.

Vi er opmærksomme på at det børn kan selv, skal de selv. Det udvikler deres motorik, selvværd og de oparbejder en selvtillid til at mærke efter på deres egen krop og egen kunnen.

Børnehavens praksisfortællinger.

Vi leger "banke banke bøf" med 7 børn på 5 år. Børnene skiftes til at gå rundt og klappe hinanden på ryggen. De heppede på hinanden, da de løb rundt. En af pigerne vil ikke mere, og gør sig langsom og de andre råber "kom nu".

Vi har emnet kroppen, vi leger lege med synet, undersøger hvordan vi ser ud indeni, lytter til hjertet. Hvilke organer har vi og vi tegner hinandens kroppe, i faktisk størrelse.

Natur, udeliv og science.

Pædagogiske mål for temaet:

1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundenhed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.

2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter det pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

- Beskriv hvordan temaet natur, udeliv og science omsættes og kommer til udtryk i praksis.
- Beskriv hvordan temaet natur, udeliv og science ses i samspil med de øvrige temaer.
- Beskriv hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter de to mål for natur, udeliv og science.

Vuggestuen:

Vi understøtter børns nysgerrighed og udforskning af naturen, og vi viser interesse og engagement i sammenhæng med vores udeliv og scienceprojekter.

Vi giver børnene erfaring ude i naturen, på egen legeplads, når vi går på ture og legepladser i byen mm. Vi oplever at børnene bliver aktive og prøver deres egne grænser med f.eks. at passe vores egne dyr, smage vores egen frugttræer og passe vores planter og sommerblomster. På den måde får børnene en masse succesoplevelser, og de viser interesse for at udforske naturen.

Vi understøtter børnenes nysgerrighed ved f.eks. at få øje på dyr, blomster vi ser undervejs, for at vi sammen kan udvikle og udforske deres forståelse af naturen. I naturen får børnene oplevelse af vejret varm/kulde, sol/regn vådt/tørt, ved det daglige udeliv.

Vi har fokus på at udelivet giver plads til leg og fælleslege som er med til at udvikle børnene både fysisk/psykisk, motorisk, socialt og de bruger deres fantasi, styrker deres sanser, ved lugt, føle og smage.

I science tilgangen er vi aktive med at være undersøgende i naturfænomener - f.eks. er vi undersøgende på: stor/lille, lys/mørk, tørt/vådt, let/tungt, figurer/former, årstider og derved inddrager vi børnenes perspektiver på forståelse af science, udeliv og naturen. Ved turer ud af huset og på egen legeplads, sikrer vi os at børnene bliver mødt med, at udforske forskellige terræner vi går på - f.eks. græs, grus, mudder, bakker og asfalt.

Vuggestuens praksisfortælling.

Bær/æbler.

Dreng(14 mdr) er på egne veje i buskaset. Uhm, der er små røde bær- han vil gerne smage dem og forsøger at putte bær i munden. Pædagogen stopper ham: "ahr- den der slags kan man ikke spise – AV AV – ondt i maven".

Drengen venter til jeg fjerner mig lidt - og øjner chancen for at prøve igen. Jeg griber ind og siger: "lad os finde noget vi kan spise" – vi finder et nedfaldent æbler og smager på det.

Vi bruger meget naturen til at få oplevelser med/i. Vi taler om, finder, indfanger og plejer de små dyr, der bor på vores legeplads.

Vuggestuens og Børnehavens Praksisfortællinger.

Børnene fodrer vores høns.
Hønsene skal også have
mad, vi passer på dem og gør rent.
Vi giver dem mad, de giver
os æg og vi har mange oplevelser
med dem.

Børnehaven:

Vi skaber naturoplevelser for børn, ved at stimulere både den følelsesmæssige, den kropslige, den sociale og den kognitive udvikling.

Det gør vi ved at understøtte børns nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, i sammenhæng med vores udeliv og scienceprojekter.

Erfaringer i naturen sker ved ture ude af huset, på legepladsen og vi udviser interesse og engagement. Vi støtter alle børn til at udforske og være undersøgende, og ved at være aktivt med i at passe vores egne dyr, smage på vores egne frugttræer og passe på vores planter.

Børnene udvikler egen interesse ved at udforske naturen, og de opnår derved succesoplevelser, ved evt. overskride nogle grænser i forhold til turde at holde nogle dyr, for derefter at være nysgerrige og undersøgende over for, hvilket dyr vi har med at gøre - eksempelvis ved, at vi undersøger hvad det hedder på iPad og evt. med lup.

Vi understøtter at alle børn aktivt deltager og undersøger naturfænomener, så de derigennem får læring og kendskab til dyr, planter og miljøet. Det forgår ved at vi en stor del af årstiden er på legepladsen og løbende har skovture. I science projekter eksperimenterer vi med vandlege, øver tyngde, let/tung, størrelsesforhold, som f.eks.: stor/lille, men også figurer -rund/firkant og osv. I den sammenhæng inddrager vi børnenes tilgang til den matematiske del.

Vi skaber læringsmiljøer ved at børnene oplever udelivet hver dag, det inspirerer dem til at være nysgerrig og bruge deres fantasi, styrke deres sanser, ved f.eks. at lugt, føle og smage.

Udelivet giver plads til store lege og fælleslege, vejret kan mærkes, kulde/varme, regn/sol, og oplevelsen af at årstiderne skifter.

Med ture ud af huset sikrer vi os at børnene bliver mødt med at udforske forskellige terræner - vi gå på, græs, grus, mudder, bakker og asfalt.

Børnehavens praksisfortællinger.

Sommerregn:

Den lune dejlige sommerregn daler ned på legepladsen. Børnene i børnehaven får lyst til at tage badetøj på og løbe rundt i regnen. "Det er ligesom at være i brusebad, siger en pige (4 år). En dreng (4 år) siger "Vi må godt tage tøjet af, selvom det regner". Børnene griner til hinanden og snurrer rundt med armene ud til siden. En pige (3 år) stikker tungen ud, og smager på regnen.

Græshoppen:

Fire piger ser en græshoppe og skriger, da den hopper. Jeg (medhjælper) tager den op fra græsset og holder den i hånden og siger "nej hvor er den sød, den gør ikke noget". Dette giver pigerne mod til at røre ved den, og de skiftes til at tage den i hånden. Det ender med græshoppen kravler og hopper rundt på pigerne. Alle er modige og glade, og jeg kan mærke at det også gør mig glad.

En Rose

En pige (5år) har en rose med hjemmefra og senere siger hun da hun ser den,
" den er meget smuk, ik? den vokser udenfor"

Vi snakker om snegle... Børnene leger sneglevæddeløb, opdager og ser at følehornene kommer frem. Sammenligner størrelser på de små snegle fra naturen og vores egen store Afrikanske snegl, Søren.

Vi undersøger et svinehjerte i et Science projekt om kroppen.

Kultur, æstetik og fællesskab.

Pædagogiske mål for temaet:

1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.

2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Vores grundholdning for kultur, æstetik og fællesskab kommer i vores hus til udtryk, ved, at alle er velkommen.

Vi afholder vores traditioner sammen med børnehave og vuggestue. Vores traditioner omkredser fællesskab. Eksempelvis har vi: fastelavn, påskefrokost, blomsterdag, sommerfest, Sankt Hans, Halloween, julen og meget mere. Det er vigtigt at opretholde de traditioner og højtider, vi allerede har i institutionen. Nogle er kulturelle, eks. i form af bøger, de mere historiske ved juletid, hvor vi synger og går i kirke.

Her forbereder vi børnene i god tid ved introducere dem til de forskellige temaer f.eks. vi læser bøger om temaet, vi synger, vi klippe klistrer/pynter, vi optræder, vi holder fælles frokost og laver gaver. Vi understøtter og opmuntrer børnene i forskellige former for fællesskaber, så de oplever egne og andres fantasi og kulturelle baggrunde.

Derudover er vores tilgang til børnenes engagement således, at børnene for tilbudt forskellige kreative processer ved at vi eksempelvis anvender forskellige materialer, redskaber og præsenterer dem for iPad, musik, instrumenter mm.

Vi understøtter børnenes initiativer til både at være aktive deltagere og tilskuere. Vi har meget stor glæde af forældreinddragelse ved f.eks. sommerfest, kunstprojekt, julen (kirke, lysfest). Vi oplever at temaet kultur, æstetik og fællesskab, ses i samspil i de øvrige læreplanstemaer.

Vuggestuen:

I vuggestuen er vores tilgang til børnenes engagement, at børnene får tilbudt forskellige kreative processer - eksempelvis ved at vi anvender forskellige materialer, redskaber og præsenterer dem for iPad, musik, instrumenter mm. Vi sørger for at introducere børnene for forskellige sange, alt efter årstid/begivenhed. Til jul synger vi julesange og til Halloween synger vi sange om f.eks. spøgelser og laver fagter. Vi inddrager børnene i kreative projekter, hvor børnene får lov til at føle et ansvar for opgaven. Vi inddrager børnene i processen fra start til slut, så de får lov at se hvordan forløbet udfolder sig.

Vuggestuens praksisfortællinger.

Det er regnvejr, vi hopper i vandpytter, har fælles oplevelser, vi gør det sammen.

Samling-fællesskab:

Vi sidder på stuen og synger med fagter. De to nye drenge på stuen (15mdr) giver straks deres besyv med på "navnesangen(drala)" og "hjulene på bussen". Det er sange de hurtigt har lært og kan genkende, da det er sange som bliver sunget med fagter på daglig basis.

Børnehaven:

I børnehaven understøtter vi at alle børn får forskellige kulturelle oplevelser i form af vores traditioner og storegruppen går i Lucia i kirken og til lysfesten og deres optræden i storegruppefesten. Børnehavens læringsmiljøer skal gøre det muligt, at få så mange forskellige kulturelle oplevelser f.eks. opleve, vise og arbejde med kunst. Vi understøtter børns oplevelser at møde med bøger og musik i forskellige genre. Vi nysgerrige og understøtter at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier (iPad)

Børnehavens praksisfortællinger.

Jeg (pædagog) har samlet lillegruppen til en piges 3 års fødselsdag. Vi sætter os ved bordet, og pigen deler figenstænger ud i sin lille kurv. Pigen får en lille gave og hun skal vælge en fødselsdagssang. Jeg spørger hende, hvilken sang det skal være - den med chokolade, eller den med instrumenterne. Pigen svarer hertil, at vi skal synge "se min kjole". Vi synger "se min kjole" og pigen bliver glad.

To vuggestuepiger siger farvel med historie, fællesskab og traditioner til deres vuggestue og bære stolte deres kasser, ned på den nye børnehaveplads, til det nye børnehaveliv de lige nu er blevet en del af.

Vi passer og bruger meget tid sammen med vores dyr. Mangfoldighed i mennesker, dyr og oplevelser giver ansvar og glæde.

Hvordan understøtter det pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

- Beskriv hvordan temaet kultur, æstetik og fællesskab omsættes og kommer til udtryk i praksis.
- Beskriv hvordan temaet kultur, æstetik og fællesskab ses i samspil med de øvrige temaer.
- Beskriv hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter de to mål for kultur, æstetik og fællesskab.

I Hvidehøj har vi mange traditioner, der bringer os sammen og giver os et fællesskab, blandt andet,

Har vi hvert år en uhyggefest, som giver os et fælles sødt gys.

Har vi holdt OL med vores mange forskellige nationaliteter, med flag, mad, sange og lege.

Hvert år laver vi en heks til vores eget Sankt Hans bål, vi griller og synger.

Vi fejre hver enkelte barns fødselsdag, gør dagen speciel, enten i børnehaven eller på besøg hjemme.

Hvert år ved juletid går vores storegruppe det flotte traditionsrige Luciaoptog for forældre/børn i institutionen og i Ganløse kirke.

Vi siger farvel hvert til vores kommende skolebørn, med en manddomsprøve, ved at gå på glasskår.

Traditioner, kultur og fællesskaber

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet (udarbejdes områdevis)

Beskriv med korte pædagogiske refleksioner hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.

I lokalområdet besøger vi vores bibliotek med små grupper børn, hvor vi leger, kigger og læser i bøger.

Vi bliver beriget med en pose genbrugsmaterialer, bestående af eksempelvis: syltetøjsglas, æggebakker, kaffeposer osv. af en rar lokal dame. En gang i mellem kommer der en ældre mand med papirklip, som vi kan pynte op med i vores vinduer.

Dagen op til skolernes efterårsferie afholder vi motionsdag, med de andre institutioner i området. Flere af børnenes forældre deltager aktivt med opsætning af aktivitetsbaner og gennemførelse af dagen.

Storegruppen mødes med de andre storegrupper fra området, i skoven hen over efteråret for at styrke gruppens kendskab til hinanden inden skolestart.

I forbindelse med kommende SFO start, besøger vi SFO'en nogle gange, for at lærer stedet af kende og de nye voksne.

Hvert år i maj inviteres vi af Kræmmermarked der afholdes i byen, til at afprøve forlystelser, lege og spise mad derovre.

Hvert år kommer cirkus til byen, så hilser vi på dyrene, får en lille snak med cirkusfolkene, taler om hvor de bor og ser det store telt.

Hvert år er vi til julegudstjeneste i kirken, hvor storegruppebørnene går Luciaoptog og vi synger julesange. Op til jul går vi ud til en af de lokale gårde og køber vores juletræ.

Vi skiftes i institutionerne i Ganløse til, at lave en heks til det lokale Sankt Hans bybål

Til vores dyr, handler vi dyrefoder ind hos vores lokale foderstof/ DanHøns. Når der er brug for lægehjælp til dyrene har vi kontakt til vores lokale dyrelæge.

Vores aktive forældrebestyrelse arbejder på, at få iværksat en gang om måneden i hvert hus invitere nye forældre, i vores hus til et uformelt kaffemøde. Der vil der være mulighed for at hilse på en fra forældrebestyrelsen.

Vi ser og taler om bondemandens dyr

På gåtur i vores "city".

Vi lærer vores by at kende.

Vores Mølle får top på.

Cirkus er i byen

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø (udarbejdes af den enkelte daginstitution)

Beskriv med korte pædagogiske refleksioner hvordan det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø integreres i det pædagogiske læringsmiljø?

Brug gerne praksisfortællinger.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv.

Vi integrerer de fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljøer ved at understøtte det enkelt barn og børnegruppens udvikling, oplevelser, ideer, dannelse og erfaringer.

Vores hus er indrettet med små læringsmiljøer, hvor der er mulighed for udforske lege, lære og hvor der er plads til bevægelse og ro. Vi har primært møbler der kan flyttes let, borde der er væghængte eller kan slås sammen, så vi har gulvarealet frit til mindre eller større lege/aktiviteter.

Vi har på legepladsen ud over dyrehold, fantasifuldt klatretårn, bålhytte, boldbane, gode skyggefulde huler og legeområder. Der understøtter vi børnenes initiativer til valg af materialer, redskaber som tæpper, kasser, bolde og koste.

Vores dyr består af høns, kaniner, fisk og en kæmpe snegl, hvor børnene sammen med den voksne indkøber fodre, gør rent, give den mad og drikke. Vi drager omsorg ved kæle med dem, håndfodrede dem og give dem rester fra frokosten. Børnene får på skift et æg med hjem.

Det er vigtig for det enkelte barn, at føle sig parat og robust til at udforske verden. Det gør vi i det psykiske læringsmiljø ved, at sikre et trygt, positivt læringsmiljø der eks bygger på tid og plads til at øve sig. Vi understøtter deres

lyst, motivation og selvhjulpethed med anerkendelse og succesoplevelser.

Vuggestuens praksisfortælling.

Børnene leger læge og patient, på gulvet. Vi sørger for, at der er madras, tæpper, puder, legetøj der understøtter legen

Børnehavens praksisfortælling.

Praksisfortælling: Til frokost snakker to piger og en dreng om, at vores telt-pavillion er kedelig, vi snakker og alle synes den skal pyntes op og gøres fin. Efter frokost finder vi sammen tyl og guld papir. Vi klipper og binder tyl og guldpapir rundt i pavillonen. Børnene peger og vælger hvor det hænge. Børnene er glade og begejstrede og synes der er blevet rigtig fint, et barn siger "nu her flot".

Vi syer, koncentrerer os i det fine nye telt vi har pyntet.

Mange hilsener fra børn og voksne i Hvidehøj☺